

I Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Bielsku Podlaskim

Program
Wychowawczo – Profilaktyczny

I Liceum Ogólnokształcącego
im. Tadeusza Kościuszki w Bielsku Podlaskim

Bielsk Podlaski, wrzesień 2017r

**PODSTAWY PRAWNE DO TWORZENIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO –
PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY**

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej /art. 48 ust.1, art. 53 ust. 4, art. 54 ust. 3, art. 70 ust.2, art. 72 ust. 1/.
2. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela – tekst Dz. U z 2017 r. poz.1189.
3. Ustawa o systemie oświaty z 7 września 1991r. /art.1 ust.1; 2; 3; art. 3 ust. 13/
4. Program polityki prorodzinnej państwa z dnia 17. 11. 1998r. przez Komitet Społeczny Rady Ministrów / rozdział V /.
5. Ustawa z 26 października 1982 r. O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – tekst jedn. Dz. U z 2016 r. poz 487.
6. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych – tekst jedn. DZ. U z 2017 r. poz. 957.
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomani – Dz. U. z 2015 r. poz. 1249.
8. Priorytety Ministra Edukacji Narodowej.
9. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe – Dz. U z 2017. poz. 59.
10. Statut I Liceum Ogólnokształcącego im. T. Kościuszki w Bielsku Podlaskim.

Wstęp

Program Wychowawczo – Profilaktyczny w I Liceum Ogólnokształcącym im. Tadeusza Kościuszki w Bielsku Podlaskim opiera się na założeniach przyjętych przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Wychowanie należy do podstawowych pojęć pedagogiki, dlatego też istotą działań wychowawczo – profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej. Na rzeczywistość wychowawczą szkoły ponadgimnazjalnej składają się prawidłowe relacje rodzinne, celowe oddziaływania pedagogiczne, a także wpływy środowiska. „Przez wychowanie rozumie się całość wpływów i oddziaływań kształtujących rozwój człowieka i przygotowujących go do życia w społeczeństwie”. (T. Wujek). Dla współczesnej pedagogiki wychowanie to świadome, zamierzone i specyficzne działania osób (wychowawców), których celem jest osiągnięcie względnie trwałych zmian w osobowości jednostki (wychowanka).

Proces wychowania musi odbywać się w określonych warunkach, dzięki którym zaspokojone zostaną wszystkie potrzeby rozwojowe uczniów. Jedną z podstawowych potrzeb, bez zaspokojenia, której nie możemy mówić o efektywnym procesie wychowywania w szkole jest potrzeba bezpieczeństwa oraz eliminowanie wszelkich zagrożeń i niebezpieczeństw.

Niezbędnym warunkiem realizacji poszczególnych zasad i celów wychowania jest akceptacja rodziców oraz stała współpraca z nimi. Podstawowym składnikiem wszelkich działań pedagogicznych jest spójność poczynań i celów wychowawczych.

Priorytet w wychowaniu młodego człowieka powinien mieć dom rodzinny. W nim przede wszystkim kształtuje się charakter, przekazywany jest system wartości. Pierwszymi osobami wspierającymi rodziców w wychowaniu są nauczyciele, którzy wychowują zarówno przez własne postawy i codzienne zachowania, jak i celowe działania.

Proces wychowania jest wzmacniany i dopełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki. Eliminacja zagrożeń, przeciwdziałanie niebezpieczeństwom oraz zapewnianie zdrowych i higienicznych warunków do rozwoju, nauki, to szeroko pojęte działania profilaktyczne.

Według W. Okonia profilaktyka, to „ogół działań zapobiegających niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się ludzi. W pedagogice oznacza zapobieganie powstawaniu u uczniów niepożądanych przyzwyczajzeń i postaw, błędów w uczeniu się

lub postawie ciała. W tym znaczeniu profilaktyka oznacza wszelkie pożądane oddziaływanie pedagogiczne, wytwarzając wartościowe cechy, jednocześnie zapobiega powstawaniu cech niepożądanych lub ich utrwaleniu się”.

Przeciwdziałanie zdiagnozowanym zagrożeniom, a więc zachowaniom problemowym (używanie substancji psychoaktywnych, przedwczesna inicjacja seksualna, przemoc, drobne kradzieże, kłamstwa, wagary, ucieczki z domu, przestępstwa).

Zadaniem szkoły jest wyposażyć uczniów w umiejętność przewidywania zagrożeń oraz unikania ich oraz nauczyć wychowanków różnych sposobów radzenia w życiu z zaistniałą trudną sytuacją.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny ma na celu poprawę jakości pracy edukacyjnej i wychowawczej, uwzględnia potrzeby społeczności szkolnej uczniów, rodziców i środowiska oraz pracowników administracji. Integruje nauczycieli i rodziców w realizowaniu celów wychowawczych. Ma on za zadanie określać, jakimi wartościami kierujemy się w stosunku do naszego wychowanka, jego rodzica, jakie normy postępowania czy zachowania są pożądane, aby uczeń umiał funkcjonować w środowisku zgodnie z przyjętymi normami społecznymi.

Obowiązkiem każdej osoby dorosłej, zwłaszcza nauczycieli jest stwarzanie warunków sprzyjających kształtowaniu u młodzieży postaw odpowiedzialności za życie własne oraz innych. Tylko kreatywna realizacja działań nauczyciela i rodziców o charakterze wychowawczo - profilaktycznym umożliwi wytworzenie się określonych kompetencji u młodzieży i ułatwi im funkcjonowanie w środowisku.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego i z potrzebą kształcenia specjalnego, uwzględnia kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów i nauczycieli i rodziców.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny opracowany został na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji zewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły,
- ewaluacji obowiązującego dotychczas programu Wychowawczego i Profilaktycznego,
- wniosków z pracy zespołów przedmiotowych, zespołu wychowawczego,
- uwag, sugestii i wniosków nauczycieli, uczniów i rodziców.

Szczegółowa diagnoza środowiska szkolnego dokonana także na podstawie an-

kierowanych do uczniów, nauczycieli i rodziców pozwoliła określić na występujące problemy w szkole:

- niska frekwencja uczniów na zajęciach szkolnych, spóźnienia,
- zachowania ryzykowne
- palenia papierosów, eksperymentowanie z alkoholem,
- nieliczne próby z narkotykami,
- niepożądane zachowania uczniów wobec kolegów,
- naruszanie dyscypliny szkolnej, procedur szkolnych,
- agresje w relacjach uczeń – nauczyciel,
- drobne kradzieże,
- małe zaangażowanie rodziców w życie szkoły.

Powyższy program realizowany jest poprzez dobór odpowiednich programów nauczania uwzględniających przyjęte działania wychowawcze, uwzględnienie przyjętych celów wychowawczych w w statucie szkoły, wewnątrzszkolnym systemie oceniania, regulaminie ocen z zachowania, planie pracy wychowawcy klasowego, planie pracy biblioteki szkolnej - PIS - służby zdrowia, planie pracy pedagoga szkolnego.

Celem głównym Programu Wychowawczo - Profilaktycznego I Liceum Ogólnokształcącego im. T. Kościuszki w Bielsku Podlaskim jest stwarzanie bezpiecznych warunków do pełnego rozwoju każdego ucznia, zgodnie z jego wrodzonym potencjałem oraz możliwościami twórczymi i intelektualnym w relacjach ze środowiskiem społeczno – kulturowym i przyrodniczym oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość programu przez całą społeczność szkolną: uczniów, nauczycieli, pracowników administracji i obsługi,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów społeczności szkolnej, współpraca w realizacji zadań,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, Rada Pedagogiczna Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

I. Misja Szkoły

Misją najstarszej szkoły w powiecie powołanej do istnienia 7 listopada 1918 r. przez Komitet Organizacyjny i jej pierwszego dyrektora ks. dr Franciszka Zalewskiego jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dziedzictwa kulturowego, poznawanie wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów rówieśniczych z otwarciem się na kontakty z Unią Europejską.

Liceum zapewnia każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju osobowego, w wymiarze intelektualnym, psychicznym, duchowym i społecznym. Przygotowuje do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich opartych na zasadach wolności, sprawiedliwości, demokracji i tolerancji. Działania wychowawcze szkoły obejmują wszystkich uczniów i nastawione są przede wszystkim na otwarcie ich na dobro, prawdę, piękno. Działania te powinny zachęcać uczniów do poszukiwania wzniosłych wartości i pozytywnych wzorców w tym poznawaniu życia patrona szkoły Tadeusza Kościuszki.

Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów. Zapewnia pomoc pedagogiczno-psychologiczną. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako podstawy życia w społeczeństwie i państwie. Przekaz dziedzictwa kulturowego, kształtowanie wartości patriotycznych, budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją jest także kształtowanie postawy odpowiedzialności wśród uczniów za siebie i innych, przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, troska o bezpieczeństwo społeczności szkolnej.

II. Sylwetka absolwenta

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. W działaniach wychowawczych szkoła dąży, aby absolwent szkoły był człowiekiem:

- ✓ uczciwym,
- ✓ obowiązkowym,

- ✓ systematycznym,
- ✓ kreatywnym,
- ✓ ciekawym świata i siebie,
- ✓ komunikatywnym,
- ✓ odpornym na patologie społeczne,
- ✓ znającym swoją wartość,
- ✓ szanującym wartości uniwersalne,
- ✓ tolerancyjnym,
- ✓ odpowiedzialnym,
- ✓ świadomym swej tożsamości państwowej, narodowej i regionalnej,
- ✓ kulturalnym, znającym zasady dobrego zachowania,
- ✓ dbającym o rozwój fizyczny i duchowy,
- ✓ potrafiącym sprostać wyzwaniom cywilizacyjnym,
- ✓ człowiekiem, dla którego współczesne środki i metody komunikacji, /internet, języki obce/ nie będą stanowiły barier na drodze edukacyjnej i zawodowej.

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie dojrzałości w sferze:

1. fizycznej, ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
2. psychicznej, ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
3. społecznej, ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania właściwych wyborów,
4. duchowej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym troska o zdrowie oraz docenienie sensu życia.

IV. Cele szczegółowe

1. Rozwój jednostki i kształtowanie własnej osobowości.
2. Wychowanie zdrowotne i proekologiczne.
3. Wychowanie do życia w rodzinie.
4. Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich. Rozwijanie szacunku dla dziedzictwa kulturowego własnego regionu.
5. Wychowanie proeuropejskie.
6. Rozwijanie samorządności uczniowskiej.
7. Współpraca z rodzicami.
8. Budowanie wizerunku szkoły.
9. Rozwój jednostki i kształtowanie własnej osobowości
10. Współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
11. Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane a w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych.
12. Współpracę z rodzicami lub opiekunami prawnymi uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych.
13. Wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną.
14. Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców lub opiekunów a także nauczycieli, w tym wzmacniania więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami.
15. Doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów.
16. Kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach np. wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym, aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje:

1. Poszerzanie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne.
2. Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów.
3. Kształtowanie u uczniów radzenia ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji, samokontroli.
4. Kształtowanie krytycznego myślenia, konstruktywnego podejmowania decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.
5. Doskonalenie kompetencji nauczycieli poprzez szkolenia w zakresie rozpoznawania wczesnych używania środków odurzających przez młodzież, podejmowanie szkolnej interwencji profilaktycznej.

Działalność informacyjna w tym zakresie polega na podawaniu rzetelnych informacji, stosownych do wieku uczniów, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli, pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje:

1. Dostarczanie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom nt. prowadzenia skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używania środków odurzających przez młodzież.
2. Udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej w/w zakresie.
3. Przekazanie informacji uczniom, rodzicom lub opiekunom, nauczycielom i wychowawcom nt. konsekwencji prawnych wynikających z naruszenia przepisów ustawy

z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

4. Nawiązanie współpracy z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

1. Wspieranie uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych, używania środków odurzających, substancji psychotropowych itp.
2. Wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na sytuację rodzinną lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań zagrażających zdrowiu lub życiu.
3. Otoczenie opieką, pomocą specjalistyczną uczniów zagubionych w życiu, podejmujących zachowania ryzykowne, poddanie diagnozie.

Działania te obejmują:

1. Realizowanie w szkole dla uczniów, programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.
2. Proponowanie uczniom wychowankom zajęć rozwijających ich zainteresowania i uzdolnienia, alternatywnych form działalności zaspokajającej pojawiającym się patologicznym potrzebom.
3. Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku pojawiających się w szkole zachowań ryzykownych.
4. Włączenie w razie konieczności w indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny, wynikający z art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychoaktywnych.

V. Struktura oddziaływań wychowawczych

Najważniejsze działania w pracy wychowawczej to:

1. Wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej.
2. Przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie, szkole, klasie.
3. Rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości.
4. Budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej.
5. Przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom, pojawieniu się zachowań ryzykownych.
6. Troska o bezpieczeństwo.

VI. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły

1. Stwarza warunki do realizacji procesu wychowawczo – profilaktycznego w szkole.
2. Stwarza warunki do harmonijnego rozwoju psychofizycznego, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczo – opiekuńczej szkoły.
3. Inspiruje nauczycieli do wdrażania nowych rozwiązań w procesie kształcenia, zastosowania innowacyjnych działań programowych.
4. Stwarza warunki do działania w szkole dla działań w zakresie wolontariatu, organizacji, w tym ZHP, których celem jest działalność wychowawcza.
5. Współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem szkolnym, Samorządem Uczniowskim, wspomaga w realizacji działań.
6. Nadzoruje zgodność działania ze statutem szkoły, dba o przestrzeganie zasad prawidłowości oceniania, praw uczniów, innych organów szkoły.
7. Nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

2. Rada Pedagogiczna

Uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych.

1. Przedstawiciele Rady Pedagogicznej opracowują projekt programu wychowawczo – profilaktycznego,
2. Uczestniczy w realizacji programu oraz jego ewaluacji.

3. Nauczyciele

1. Współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo Profilaktycznego.
2. Reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem mogą stwarzać potencjalne zagrożenie dla uczniów.
3. Reagują na pojawiające się przejawy agresji, niedostosowania społecznego uczniów oraz uzależnień.
4. Przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością.
5. Udzielają uczniom pomocy w sytuacjach niepowodzeń szkolnych.
6. Kształcą i wychowują młodzież w duchu patriotyzmu i demokracji.
7. Prowadzą zajęcia i spotkania z całą klasą, w małych grupach, indywidualnie z uczniem oraz uczestniczą w imprezach i uroczystościach organizowanych w szkole i środowisku lokalnym.
8. Angażują młodzież do udziału w olimpiadach przedmiotowych, w konkursach, festiwalach, przeglądach artystycznych,
9. Udzielają rodzicom, opiekunom informacji nt. zachowania, frekwencji, postępach w nauce w zakresie prowadzonego przedmiotu.
10. Wspierają zainteresowania, rozwijają, talenty, angażują do aktywności szkolnej.
11. Współdziałają z rodzicami bądź opiekunami prawnymi.
12. Współpracują w zakresie realizacji zadań wynikających z podstawy programowej.
13. Włączają rodziców w życie szkoły.
14. Planują i prowadzą pracę dydaktyczno – wychowawczą i są odpowiedzialni za jej efekty
15. Zbierają informacje o uczniach, prowadzą obserwacje pedagogiczne mające na celu poznanie i zabezpieczenie jego potrzeb rozwojowych.
16. Współpracują ze specjalistami świadczącymi pomoc psychologiczno–pedagogiczną.

4. Wychowawcy klas

1. Diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów.
2. Na podstawie diagnozy, Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego

opracowują tematykę godzin wychowawczych.

3. Informują uczniów, rodziców o wprowadzanych procedurach wychowawczych, zwyczajach, tradycji szkoły.
4. Rozpoznają problemy zespołu klasowego i indywidualne problemy ucznia.
5. Oceniają zachowanie swoich uczniów.
6. Współpracują z innymi nauczycielami, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach.
7. Podejmują działania profilaktyczne, współpracują z Sądem, Policją.
8. Rozwijają umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, dokonywaniu właściwych wyborów oraz wyrażania ocen i sądów w różnych sytuacjach.
9. Motywują uczniów do doskonalenia siebie w poczucie własnej wartości.

5. Uczeń

Uczeń w szkole ma prawa wynikające z Konwencji Praw Dziecka, a w szczególności prawo do:

1. Właściwie zorganizowanego procesu wychowawczego i dydaktycznego, zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej.
2. Szacunku dla wszystkich jego potrzeb, życzliwego i podmiotowego traktowania.
3. Ochrony przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej.
4. Poszanowania jego godności osobistej.
5. Poszanowania własności.
6. Opieki i ochrony.
7. Partnerskiej rozmowy na każdy temat.
8. Akceptacji jego osoby.
9. Zaspokajania potrzeb rozwojowych, a szczególnie potrzeby bezpieczeństwa i akceptacji.
10. Rozwijania swoich zainteresowań i własnych możliwości twórczych.
11. Zrozumiałego dla siebie systemu wyróżnień, nagród.

W szkole uczeń ma obowiązek:

1. Przestrzegać zasad i norm współżycia w grupie.
2. Poprawnie zachowywać się w szkole i miejscach publicznych.

Uczniowie potrzebują precyzyjnego określenia, co jest dozwolone, a czego nie wolno.

Pedagodzy muszą wspierać i motywować uczniów do przestrzegania obowiązujących norm i zasad, jak również konsekwentnie egzekwować je. Skutecznym środkiem wychowania są nagrody i pochwały. Mają one wartość zachęcającą do pracy dla każdego człowieka, a tym bardziej dla ucznia, albowiem pochwała, uznanie i akceptacja mobilizują do dalszych wysiłków.

6. Pedagog szkolny

1. Diagnostyka środowiska szkolnego.
2. Poznanie środowiska rodzinnego wychowanków. Współpracuje z rodzicami uczniów (w tym poprzez pedagogizację) z rodzinami zastępczymi, wymagającymi szczególnej troski.
3. Troszczy się o wszelaką wychowawczą, szczególnie z rodzinami dysfunkcyjnymi.
4. Zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach.
5. Współpracuje z Poradnią Psychologiczną - Pedagogiczną, placówkami oświatowymi i organizacjami społecznymi działającymi na terenie miasta wspierającymi proces dydaktyczny – wychowawczy szkoły. Przekazuje rzetelne informacje na temat zachowania ucznia, postępów i przyczyn trudności w zdobywaniu wiedzy.

7. Rodzice

1. Uczestniczą poprzez ankiety w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły.
2. Uczestniczą w wywiadówkach, zasięgają przy różnych okazjach informacji o postępach w nauce, zachowaniu swoich dzieci, wychowanków.
3. Są otwarci na porady i sugestie nauczycieli.
4. Rada Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną uchwała Szkolny Program Wychowawczy – Profilaktyczny.

Rodzice mają prawo do:

1. Zapoznania się z programem wychowawczym – pedagogicznym oraz zadaniami wynikającymi z programu rozwoju placówki oraz planów pracy w danej klasie.
2. Uzyskiwania na bieżąco rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, stałych kontaktów z nauczycielem według potrzeb.
3. Uzyskiwania porad i wskazówek od nauczycieli w rozpoznawaniu przyczyn trudności wychowawczych oraz doborze metod udzielania pomocy dziecku.

4. Aktywnego uczestniczenia w życiu szkoły.
5. Uczestniczenia w zebraniach rodziców, podejmowaniu decyzji służących dobru szkoły i uczniów.

Rodzice mają obowiązek:

1. Przestrzegania Statutu Szkoły i Programu Wychowawczo Profilaktycznego.
2. Respektowania uchwał organu prowadzącego, Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców.
3. Informowania o przyczynach dłuższych nieobecności dziecka w szkole, w szczególności o chorobach wymagających dłuższego leczenia.
4. Zapoznawania się z informacjami i ogłoszeniami zamieszczanymi przez nauczycieli na tablicach ogłoszeniowych;
5. Obowiązani są dopełnić czynności związanych ze spełnianiem obowiązku szkolnego, „wywiadówki”, spotkania indywidualne.

8. Samorząd Uczniowski

1. Jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalno – rozrywkowego w szkole, działalności oświatowej, sportowej, rozrywkowej w porozumieniu z dyrektorem i opiekunem Samorządu.
2. Prowadzi akcje charytatywne.
3. Reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego.
4. Dbą o dobre imię, honor, tradycję szkoły.
5. Włącza się w działania wolontariatu i innych form społecznie użytecznych.

VII. Tradycje i obyczaje szkoły, uroczystości.

Ceremoniał, święta i uroczystości stanowią odwołanie do wielowiekowej tradycji człowieka, są ważne dla poczucia tożsamości narodowej, przez co stwarzają nieograniczone możliwości wychowawcze. Założenia Programu Wychowawczo – Profilaktycznego uwzględniają ich doniosłą rolę wykorzystując do kształtowania postaw, umiejętności. Nawiązanie do tradycji szkoły wyzwala emocjonalny stosunek uczniów do symboli narodowych i dziedzictwa kulturowego (godło państwowe, flaga, hymn, sztandar szkoły, hymn szkoły).

VIII. Kalendarz najważniejszych uroczystości i imprez szkolnych.

1	Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego	wrzesień
2	Otrzęsiny uczniów klas pierwszych	wrzesień
3	Ślubowanie klas pierwszych	październik
4	Dzień Edukacji Narodowej	październik
5	Święto Szkoły	7 listopada
6	Święto Niepodległości	11 listopada
7	Dyskoteka andrzejkowa	listopad
8	Spotkanie opłatkowe	grudzień
9	Studniówka	Styczeń
10	Walentynki	Luty
11	Dzień Wiosny	marzec
12	Dni Otwarte I LO dla gimnazjalistów	marzec, kwiecień
13	Pożegnanie absolwentów	kwiecień
14	Rocznica Konstytucji 3 Maja	maj
15	Uroczystość zakończenia roku szkolnego	czerwiec

Poczet sztandarowy szkoły uczestniczy we wszystkich najważniejszych uroczystościach religijno – patriotycznych i szkolnych.

IX. Harmonogram działań

Treści	Działania szkoły	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Rozpoznawanie możliwości, uzdolnień, zainteresowań uczniów	Przeprowadzenie w klasach diagnozy, obserwacja, wyniki w nauce	Nauczyciele, wychowawcy	Wrzesień, październik
Rozwijanie zainteresowań	Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, konkursów, udział w życiu kulturalnym w środowisku. Przygotowywanie akademii szkolnych, prezentowanie talentów w szkole i poza szkołą. Stosowanie aktywizujących metod pracy	Nauczyciele, pedagog szkolny	Zgodnie z kalendarzem
Podnoszenie efektów kształcenia, wyniki	Próbne egzaminy maturalne, sprawdziany, wy-	Nauczyciele, wychowawcy, dyrek-	Cały rok, w tym koniec

egzaminów	różnianie uczniów z najwyższą średnią i frekwencją	cja	roku szkolnego
Kształtowanie szacunku do innych, wrażliwości, empatii, właściwego rozumienia wolności. Tolerancji	Lekcje wychowawcze, spotkania z pedagogiem szkolnym, działalność charytatywna	Wychowawcy	Zgodnie z Planem szkoły, Samorząd szkolny
Kształtowanie świadomości narodowej, dziedzictwa kulturowego własnego regionu. Postaw patriotycznych i obywatelskich. Wskazywanie autorytetów, wzorców moralnych	Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych. Spotkania z ciekawymi ludźmi, prelekcje	Nauczyciele odpowiedzialni	Zgodnie z kalendarzem
Poznanie kultury rodzimej, Małej Ojczyzny, dorobku kulturalnego UE, kształtowanie szacunku do religii świata	Lekcje wychowawcze, Organizacja Dni Języków Obcych, wycieczki	Nauczyciele, dyrekcja	Zgodnie z planem pracy
Poszanowanie zdrowia własnego i innych. Nabywanie wiedzy i umiejętności umożliwiających prowadzenie zdrowego trybu życia, problematyka AIDS, Światowy Dzień bez Tytoniu, sięgania po alkohol i narkotyki.	Lekcje wychowawcze, spotkania ze specjalistami, zajęcia sportowe pozalekcyjne	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, pielęgniarka	Cały rok
Niebezpieczeństwa cywilizacyjne - uzależnienia, sekty, subkultury, cyberprzemoc, rasizm, terroryzm rozpad więzi rodzinnych, nietolerancja	Lekcje wychowawcze, spotkania z pedagogiem szkolnym, zaproszenie specjalistów	Wychowawcy, pedagog szkolny	Zgodnie z planem szkoły
Godność osoby ludzkiej, społeczny akcent bycia uczniem.	Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, Programem Wych.- Prof.	Wychowawcy, pedagog szkolny	Według planu pracy

Kształtowanie postaw prorodzinnych, i społecznych	Szkoły. Zajęcia przedmiotowe		
Uczenie zasad samorządności i demokracji, efektywniej współpracy	Zajęcia z komunikacji społecznej, praca w zespole, analiza sytuacji problemowych, poszukiwanie konstruktywnych rozwiązań	Wychowawcy, nauczycielem pedagog szkolny	Według planu pracy, potrzeb
Wybór kierunku studiów, poszukiwanie pracy zgodnych z wymogami rynku	Współpraca z Urzędem Pracy, innymi instytucjami, spotkania z przedstawicielami uczelni	Wychowawcy, Pedagog szkolny	Cały rok
Wypełnianie obowiązku szkolnego przez uczniów, sukcesy edukacyjne. Zapobieganie trudnościom w nauce i w adaptacji w środowisku szkolnym	Monitorowanie frekwencji, współpraca z rodzicami, motywowanie uczniów	Nauczyciele, wychowawcy. Pedagog szkolny	Cały rok
Obraz ucznia, mocne i słabe strony Budowanie poczucia własnej wartości	Lekcje wychowawcze, zajęcia ze specjalistami	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny	Cały rok
Nabywanie umiejętności skutecznego rozwiązywania problemów, podejmowania właściwych decyzji	Próbne egzaminy maturalne, Sprawdziany, wyróżnianie uczniów z najwyższą średnią i frekwencją	Nauczyciele, wychowawcy, dyrekcja	Cały rok, w tym koniec roku szkolnego
Objęcie szczególną opieką uczniów z grup dyspersyjnych, potrzebą kształcenia specjalnego	Spotkania z pedagogiem, zajęcia rewalidacyjne ze specjalistami	Dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, pedagog	Cały rok

Zaplanowane działania obejmują 4 sfery dojrzałości (fizyczną, psychiczną, społeczną i duchową) integrujące osobowość każdego człowieka.

X. Zasady ewaluacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

Za realizację programu wychowawczego odpowiedzialne są wszystkie podmioty szkolne. Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań w celu podniesienia skuteczności założeń Programu Wychowawczo – Profilaktycznego. Przeprowadzona będzie poprzez:

1. Obserwacje zachowań uczniów.
2. Analizę dokumentacji pedagogicznej.
3. Przeprowadzenie ankiet wśród uczniów, nauczycieli i rodziców.
4. Rozmowy z poszczególnymi podmiotami społeczności szkolnej.
5. Wymianę spostrzeżeń, doświadczeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.

Wyniki ewaluacji zostaną przedstawione Radzie Pedagogicznej i Radzie Rodziców.

XI. Ewaluacja programu.

Wszelkie działania związane z realizacją programu podporządkowane są wartościom uniwersalnym, odnoszącym się do wzorców pozytywnych, nieprzemijających i ponadczasowych. Dlatego też miarą osiągnięcia jego celów będzie m. in obraz ucznia, który spełnia rzetelnie obowiązek szkolny, rozumie i przestrzega zasad zgodnego współżycia w grupie, potrafi nazywać, wyrażać i kontrolować swoje emocje, zna swoje prawa i obowiązki, szanuje wartości: prawdę, dobroć, piękno, sprawiedliwość, uczciwość, życzliwość, okazuje należyty szacunek dla innych.

Postanowienia końcowe

1. Programu Wychowawczo – Profilaktyczny I Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Bielsku Podlaskim jest dokumentem otwartym, może ulegać zmianom wraz z zaistniałymi sytuacjami pojawiającymi się w szkole.
2. Wchodzi w życie z dniem uchwalenia.

Opracował zespół w składzie:

1. Tadeusz Szereszewski – Koordynator
2. Andrzej Jarząbek
3. Sławomir Zieniewski

Załącznik nr 1 do Programu Wychowawczo – Profilaktycznego w I Liceum Ogólnokształcącym im. T. Kościuszki w Bielsku Podlaskim

Zadania wychowawczo profilaktyczne na rok szkolny 2017/2018

Zadania Programu Wychowawczo - Profilaktycznego w roku szkolnym 2017/18 wynikają z koncepcji pracy szkoły, diagnozy oraz Priorytetów MEN określających podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa.

1. Troska o przygotowanie młodzieży rozwijania ich pasji i zainteresowań.
2. Edukacja obywatelska i demokratyczna. Proces wychowawczy ukierunkowany na wartości i podejmowanie działań związanych z miejscami ważnymi dla naszej pamięci narodowe.
3. Promowanie uczestnictwa kulturze regionalnej.
4. Działania promujące zdrowy styl życia.
5. Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych.
6. Profilaktyka zachowań przemocowych, ryzykownych - palenie papierosów, e – papierosów, stosowanie środków odurzających..
7. Wzmacnianie wychowawczej roli szkoły.
8. Zapobieganie naruszeniu dyscypliny szkolnej, zachowaniom niezgodnym z normami społecznymi.
9. Praca nad poprawą frekwencji, eliminowanie spóźnień i wagarów.
10. Wzmacnianie motywacji do nauki, osiągania sukcesów edukacyjnych, szczególnie udział w olimpiadach.
11. Wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz trudnościami w nauce.
12. Integracja środowiska szkolnego, wzmacnianie relacji uczeń – nauczyciel, nauczyciel – rodzic. Eliminowanie niewłaściwych zachowań.
13. Kształcenie umiejętności skutecznego radzenia sobie z w sytuacji zagrożenia.
14. Nawiązanie stałego kontaktu z rodzicami (opiekunami), udzielanie im rzetelnych informacji na temat ich dziecka, jego zachowania i rozwoju.